

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102045

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-11-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слободяник Мар'яна Володимирівна

2. Slobodianyuk Mariana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.22

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-11-2020

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 04112, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.613.09

Повне найменування юридичної особи: Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 04112, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 04112, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.55

Тема дисертації:

1. Клініко-патогенетичні особливості перебігу захворювань тканин пародонта у пацієнтів з набутими вадами серця
2. Clinical features and pathogenesis of periodontal disease in patients with acquired valvular heart disease

Реферат:

1. Слободяник М. В. Клініко-патогенетичні особливості перебігу захворювань пародонта в пацієнтів з набутими вадами серця. – На правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.22 – стоматологія. – Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, Київ, 2020. Дисертація присвячена вивченню клініко-патогенетичних особливостей перебігу генералізованого пародонтиту в пацієнтів з набутими вадами серця і визначенню видового складу та взаємозв'язку мікробіоти порожнини рота й клапанів серця. Результати дослідження продемонстрували дуже високу поширеність генералізованого пародонтиту (100 %) у пацієнтів з набутими вадами серця. Уживання системних антибактеріальних препаратів з метою профілактики інфекційного ендокардиту зумовило збільшення кількості хворих із хронічним перебігом генералізованого пародонтиту

(70 %). Встановлено, що для визначення якісного й кількісного складу пародонтопатогенів і поширеності пародонтопатогеної анаеробної некультивованої мікрофлори доцільніше застосовувати молекулярно-генетичне дослідження за допомогою ПЛР у реальному часі. Дистрофічно-запальні процеси в тканинах пародонта в пацієнтів з НВС відбуваються на тлі активації нейтрофільних позаклітинних пасток, що є механізмом неспецифічної клітинної імунної відповіді з наявністю великої кількості волокон фібрину. Результати молекулярно-генетичного дослідження продемонстрували одночасну наявність основних пародонтопатогенів у пародонтальних карманах і на поверхні видалених клапанів серця у пацієнтів з НВС: Pg – у 51,7 % хворих (45), Tf – у 35,6 % (31), Td – у 26,4 % хворих (23), Aa ідентифікували в 34,5 % випадків у пародонтальних карманах, але на клапанах серця він не був виявлений; Pi – у 4,6 % випадків, що свідчить про високий ризик гематогенного поширення основних пародонтопатогенів з подальшою їх колонізацією на поверхні клапанів серця. Встановлено достовірну лінійну залежність між ступенем обсіменіння *Porphyromonas gingivalis* і ЗБО пародонтальних карманів та клапанів серця ($p \leq 0,001$) у хворих з набутими вадами серця. Застосування системної антибіотикотерапії в комбінації з місцевими протимікробними препаратами пролонгованої дії в комплексному лікуванні генералізованого пародонтиту забезпечує ефективну деконтамінацію мікробного біофільму пародонтальних карманів у хворих з НВС ($p < 0,001$).
Ключові слова: генералізований пародонтит, набуті вади серця, мітральний стеноз, аортальний стеноз, ПЛР у реальному часі, пародонтопатогенна мікрофлора.

2. M. V. Slobodianyuk. Clinical features and pathogenesis of periodontal disease in patients with acquired valvular heart disease – published as a manuscript. Dissertation for the Degree of Candidate of Medical Sciences in the specialty 14.01.22 – Dentistry. – Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv, 2020. The dissertation is devoted to the study of clinical features and pathogenesis of generalized periodontitis in patients with acquired valvular heart disease, as well as identification of the species composition and interactions of the oral and valvular microbiome. The findings indicated the extremely high prevalence of generalized periodontitis (100 %) in patients with acquired valvular heart disease. Taking systemic antibacterial drugs in order to prevent infective endocarditis has led to an increase in the number of patients with generalized chronic periodontitis (70 %). It was found that molecular diagnostics and genetic testing, or simply real-time PCR, is more appropriate to use for determining the qualitative and quantitative composition of periodontal pathogens and the spread of periodontal uncultured anaerobes. The findings of molecular diagnostics and genetic testing were indicative of the coexistence of major periodontal pathogens in periodontal pockets and the surface of heart valves in patients with acquired valvular heart disease: Pg – in 51.7 % patients (45), Tf – in 35.6 % (31), Td – in 26.4 % patients (23), Aa was identified in 34.5 % of cases in periodontal pockets, though it was not detected on heart valves; Pi – in 4.6 % of cases, indicating a high risk of hematogenous spread of major periodontal pathogens with the following colonization of the valvular surface. The significant contamination of the periodontal pocket by the periodontal pathogen *Porphyromonas gingivalis* predetermines a high risk of contaminating heart valves in patients with acquired valvular heart disease ($p \leq 0.001$). The strong correlation between the extent of contamination of the periodontal pocket and valves after surgery in patients with acquired valvular heart disease was registered for the periodontal pathogen *Porphyromonas gingivalis* ($r = 0.72$; $p = 0.01$), which is indicative of a higher virulence among other species comprising the oral microbiome. Exacerbations of generalized periodontitis in patients with acquired valvular heart disease increase the risk of bacterial load ($U = 59.0$; $p = 0.05$) and provoke an increase of total microbial contamination (TMC) on heart valves. The effectiveness of systemic antibiotic therapy combined with long-acting topical antimicrobial agents was proved to effectively control microbial biofilms of periodontal pockets in patients with acquired valvular heart disease ($p < 0,001$).
Keywords: generalized periodontitis, acquired valvular heart disease, mitral stenosis, aortic stenosis, real-time PCR, *Porphyromonas gingivalis*, periodontopathogenic microflora.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Ірина Петрівна

2. Mazur Iryna P.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисенко Анатолій Васильович

2. Борисенко Анатолій Васильович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копчак Оксана Вікторівна

2. Korchak Oksana

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Леоненко Павло Вікторович

2. Leonenko Pavlo Victorovich

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмакова Людмила Георгіївна

2. Ermakova Ludmila Georgiivna

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

